

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16.5.2007
COM(2007) 258 final

RAPORT AL COMISIEI

RAPORT DE CONVERGENȚĂ 2007 PENTRU MALTA

(întocmit în conformitate cu articolul 122 alineatul (2) din tratat la cererea Maltei)

{SEC(2007) 622}

1. OBIECTUL RAPORTULUI

Articolul 122 alineatul (2) din tratat prevede ca, cel puțin la fiecare doi ani sau la cererea unui stat membru care face obiectul unei derogări, Comisia și BCE să prezinte Consiliului un raport cu privire la progresele înregistrate de statele membre în îndeplinirea obligațiilor privind realizarea uniunii economice și monetare.

Prezentul raport a fost întocmit ca răspuns la cererea Maltei, depusă la 27 februarie 2007. Una dintre anexele tehnice ale prezentului raport (SEC(2007) 622), conține o evaluare mai detaliată a stării de convergență a Maltei.

Conținutul rapoartelor întocmite de Comisie și BCE este reglementat de articolul 121 alineatul (1) din tratat. Articolul respectiv prevede că rapoartele trebuie să includă o examinare a compatibilității legislației naționale, inclusiv statutele băncii sale centrale naționale, cu articolele 108 și 109 din tratat și cu statutul SEBC și cel al BCE (Statutul SEBC). Rapoartele trebuie de asemenea să stabilească dacă statul membru respectiv a atins un grad înalt de convergență durabilă pe baza îndeplinirii criteriilor de convergență (stabilitatea prețurilor, situația finanțelor publice, stabilitatea ratei de schimb, ratele dobânzilor pe termen lung) și luând în considerare și alți factori menționați în articolul 121 alineatul (1) ultimul paragraf. Cele patru criterii de convergență sunt prezentate pe larg într-un protocol anexat tratatului (Protocolul nr. 21 privind criteriile de convergență).

Examinarea compatibilității **legislației naționale**, inclusiv a statutelor băncilor centrale naționale, cu articolele 108 și 109 din tratat și cu statutul SEBC necesită o evaluare a compatibilității cu interzicerea finanțării monetare (articolul 101 CE) și interzicerea accesului privilegiat (articolul 102 CE); consecvența cu obiectivele SEBC [articolul 105 alineatul (1) CE]; independența băncilor centrale (articolul 108 CE) și integrarea băncilor centrale naționale în SEBC (numeroase articole din Tratatul CE și din Statutul SEBC).

Criteriul de stabilitate a prețurilor este definit la articolul 121 alineatul (1) prima liniuță din tratat: „realizarea unui grad înalt de stabilitate a prețurilor [...] rezultă dintr-o rată a inflației apropiată de rata a cel mult trei state membre care au cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor”.

Articolul 1 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede că acest „criteriu de stabilitate a prețurilor [...] are o stabilitate durabilă a nivelului prețurilor și o rată medie a inflației, în cursul unei perioade de un an înaintea examinării, care nu poate depăși cu mai mult de 1,5% rata inflației a cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. Inflația se calculează cu ajutorul indicelui prețurilor de consum pe o bază comparabilă, ținând seama de diferențele dintre definițiile naționale”. Cerința privind durabilitatea presupune ca rezultatele satisfăcătoare în materie de inflație să fie atribuite în mod esențial evoluției costurilor de producție și a altor factori care influențează evoluția prețurilor din punct de vedere structural, și nu influenței factorilor temporari. Prin urmare, examinarea convergenței include o evaluare a factorilor determinanți ai

inflației și a perspectivelor pe termen mediu. Aceasta estimează de asemenea posibilitatea ca țara respectivă să atingă valoarea de referință în lunile următoare¹.

Valoarea de referință a inflației a fost calculată la 3,0% în martie 2007², cu Finlanda, Polonia și Suedia ca state membre cu cele mai bune rezultate.

La articolul 121 a treia liniuță, tratatul definește *criteriul ratei de schimb* ca reprezentând „respectarea limitelor normale de fluctuație prevăzute de mecanismul ratei de schimb din Sistemul Monetar European, timp de cel puțin doi ani, fără devalorizarea monedei în raport cu cea a altui stat membru”.

Articolul 3 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede: „Criteriul de participare la mecanismul ratei de schimb (...) înseamnă că un stat membru a respectat marjele normale de fluctuație prevăzute de către mecanismul ratei de schimb al Sistemului Monetar European fără să cunoască tensiuni grave cel puțin pe parcursul ultimilor doi ani dinaintea examinării. În special, statul membru nu a devalorizat din proprie inițiativă rata de schimb centrală bilaterală a monedei sale față de moneda unui alt stat membru în aceeași perioadă”.

Perioada de doi ani pentru evaluarea stabilității ratei de schimb în prezentul raport este 27 aprilie 2005 - 26 aprilie 2007.

Criteriul de convergență care se referă la *situația finanțelor publice* este definit la articolul 121 alineatul (1) a doua liniuță din tratat „caracterul solid al finanțelor publice; acesta rezultă dintr-o situație bugetară care nu cunoaște deficit public excesiv în înțelesul articolului 104 alineatul (6)”. În plus, articolul 2 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede că acest criteriu înseamnă că „în momentul examinării, un stat membru nu face obiectul unei decizii a Consiliului menționată la articolul 104c alineatul 6 din tratat, privind existența unui deficit excesiv”.

Articolul 121 alineatul (1) a patra liniuță din tratat menționează „caracterul durabil al convergenței atinse de statul membru și al participării sale la mecanismul ratei de schimb din Sistemul Monetar European, care se reflectă în *nivelul ratelor dobânzilor pe termen lung*”. Articolul 4 din Protocolul privind criteriile de convergență prevede că acest „criteriu de convergență a ratelor dobânzilor (...) înseamnă că un stat membru a avut o rată a dobânzii nominală medie pe termen lung care nu poate depăși cu mai mult de 2% pe aceea a cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. Ratele dobânzilor sunt calculate pe baza obligațiunilor de stat pe termen lung sau a unor titluri comparabile, ținând seama de diferențele dintre definițiile naționale”.

Valoarea de referință a ratei dobânzii a fost calculată la 6,4% în martie 2007.

Conform articolului 121 din tratat, este necesară de asemenea examinarea altor factori relevanți pentru integrarea economică și pentru convergență. Printre acești

¹ Previziunile referitoare la valoarea de referință sunt afectate de incertitudini semnificative având în vedere faptul că aceasta este calculată pe baza previziunilor referitoare la inflație pentru cele trei state membre pentru care se prevede cea mai mică inflație în perioada respectivă, sporind astfel marja de eroare.

² Data inițială pentru datele utilizate în prezentul raport este 26 aprilie 2007.

factori suplimentari se numără integrarea pieței financiare și a pieței produselor, evoluția balanțelor de plăți ale conturilor curente și evoluția costurilor salariale unitare și a altor indici de preț. Acestea din urmă sunt incluse în evaluarea stabilității prețurilor.

În raportul de convergență din decembrie 2006 Comisia a estimat că Malta îndeplinea unul dintre criteriile de convergență (ratele dobânzilor pe termen lung). În așteptarea adoptării proiectului de lege de modificare a legii privind Banca centrală a Maltei, s-a considerat că legislația malteză, în special legea privind Banca centrală a Ciprului, nu este pe deplin compatibilă cu articolul 109 din tratat și cu statutul SEBC în ceea ce privește integrarea băncii centrale în SEBC la momentul adoptării monedei unice euro.

2. COMPATIBILITATE JURIDICĂ

Toate incompatibilitățile rămase au fost abordate într-o lege care modifică legile privind Banca centrală a Maltei, adoptată de Parlament la 28 februarie 2007 și ar trebui să intre în vigoare la data introducerii euro în Malta. În special, legea a abrogat sau modificat o serie de articole pentru a se ține seama de rolurile și competențele respective atribuite CE BCE, SEBC și Consiliului CE de către Tratatul CE. Este vorba de dispoziții privind funcțiile monetare, operațiunile și instrumentele SEBC, desfășurarea și administrarea rezervelor valutare și dreptul de a autoriza emiterea de bancnote și volumul monedelor.

Legislația malteză, în special legea privind Banca centrală a Maltei, este compatibilă cu cerințele Tratatului CE și cu cele ale statutului SEBC.

3. STABILITATEA PREȚURILOR

Respectarea valorii de referință

În Malta inflația medie pe 12 luni s-a aflat sub valoarea de referință din iulie 2005, cu excepția perioadei mai – octombrie 2006. Rata medie a inflației în Malta în perioada de 12 luni până în martie 2007 a fost de 2,2%, sub valoarea de referință de 3,0% și se pare că va rămâne sub valoarea de referință și în următoarele luni³.

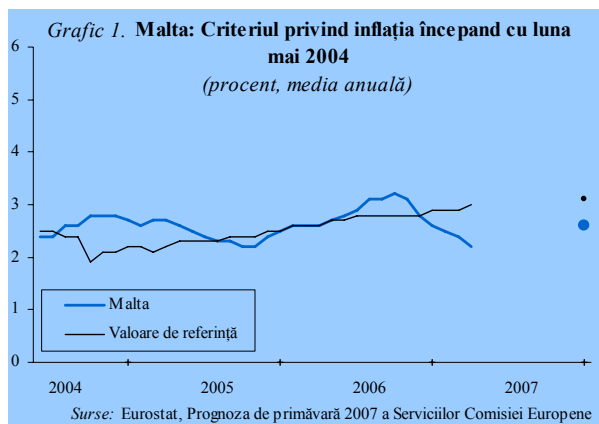
Factori determinanți și durabilitate

În ultimii ani, în Malta inflația IAPC a fluctuat în jurul valorii de 2,5%. Au existat semne de volatilitate, în primul rând datorită faptului că Malta are o economie de dimensiuni reduse, deschisă și vulnerabilă la șocurile externe (mai ales în materie de prețuri pentru alimente și energie) și la schimbările impozitelor indirecte. Inflația a crescut considerabil în toamna anului 2005, reflectând în special o creștere accentuată a prețurilor pentru energie și produse conexe, ca răspuns la prețurile ridicate pentru petrol. Când impactul prețurilor pentru energie s-a atenuat, inflația a scăzut semnificativ la sfârșitul anului 2006, sub 1%. Pe lângă efectele de bază

³ Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2007, inflația medie pe 12 luni în Malta va scădea la 1,4% în decembrie 2007, iar valoarea de referință va rămâne la 2,8%.

semnificative ale inflației în domeniul energetic, scăderea a reflectat o reducere a prețurilor pentru articolele de îmbrăcăminte și încălțăminte, precum și pentru transportul aerian.

Inflația IAPC calculată excluzând energia și alimentele netransformate a scăzut sub 1,6% în 2006, de la 2% în 2005. Inflația de bază moderată arată că presiunile inflaționiste determinante au rămas limitate, pe fondul unui decalaj de producție negativ și al presiunilor salariale scăzute. Costurile salariale unitare au fost în scădere din 2005, reflectând o disciplină exemplară

în acest domeniu, atât în sectorul privat cât și în cel public. Până în prezent, nu au existat semne de efecte secundare datorate prețurilor pentru energie, ceea ce sugerează că previziunile referitoare la inflație rămân sub control. Rata de schimb efectivă s-a stabilizat în mare în 2005 și 2006, rămânând astfel în general neutră față de prețurile de import.

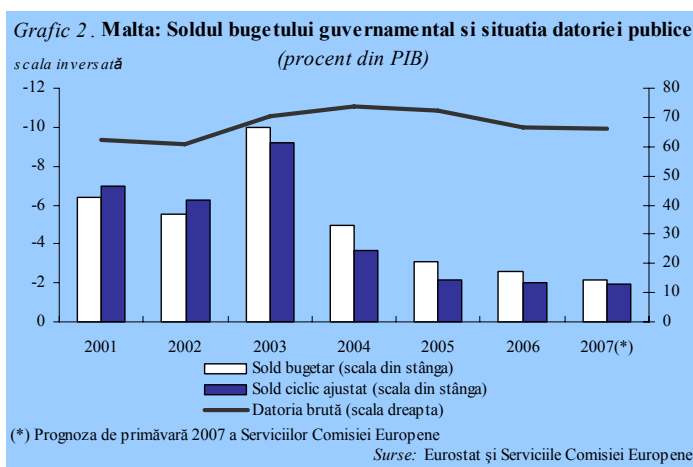
Pe viitor, se prevede că inflația globală va rămâne la un nivel moderat pe termen mediu, deși se pare că va înregistra o ușoară creștere peste nivelurile actuale, odată cu dispariția efectelor de bază ale prețurilor pentru energie. Riscurile prevăzute par a fi în mare echilibrate. Principalele riscuri sunt legate de prețurile pentru petrol și pot produce două tipuri de efecte. Printre alți factori care ar duce la o evoluție nefavorabilă se numără liberalizarea sectorului energetic maltez în curs de desfășurare și alte reforme structurale de îmbunătățire a funcționării pieței produselor. O evoluție favorabilă ar putea apărea ca urmare a îmbunătățirii condițiilor ciclice, care ar determina o restrângere a pieței muncii.

Malta îndeplinește criteriul de stabilitate a prețurilor.

4. SITUAȚIA FINANTELOR PUBLICE

În prezent Malta face obiectul unei decizii a Consiliului privind existența unui deficit public excesiv (Decizia Consiliului din 5 iulie 2004)⁴.

Deficitul public general al Maltei era relativ ridicat la începutul anilor 2000,

⁴

2005/186/CE, JO L 62, 9.3.2005, p.21.

atingând un nivel record de aproximativ 10% din PIB în 2003 (în special datorită unei operațiuni derogatorii importante). De atunci, deficitul bugetar a scăzut considerabil în contextul programului de consolidare fiscală al guvernului. Raportul deficit-PIB a atins valoarea de 2,6% din PIB în 2006 și conform Previțiilor serviciilor Comisiei din primăvara anului 2007, va ajunge la 2,1% din PIB în 2007. Raportul veniturilor a cunoscut o tendință ascendentă, în timp ce cheltuielile ca parte din PIB au crescut până în 2003 dar au scăzut ulterior.

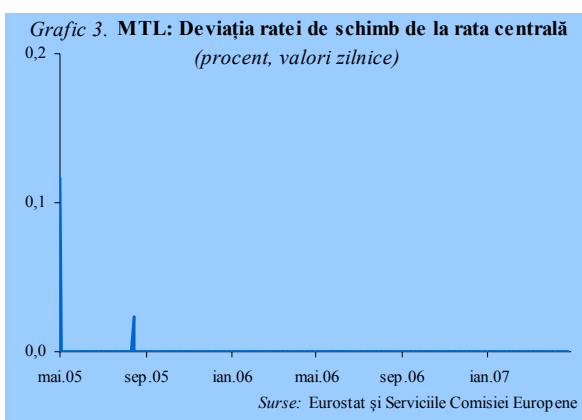
Datoria publică generală a crescut semnificativ în prima jumătate a decadei, atingând un nivel record de 74% în 2004. Cu toate acestea, începând cu 2005, rata datoriei a urmat o traiectorie descendentă, atingând valoarea de 66,5% din PIB în 2006. Pentru 2007, previziunile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2007 estimează o datorie publică generală de 65,9% din PIB.

În avizul său din 27 februarie 2007 privind Programul de convergență actualizat din decembrie 2006, Consiliul a considerat că rata datoriei părea să se diminueze într-un ritm satisfăcător înspre valoarea de referință de 60% din PIB și că programul urma tendința de corectare a deficitului excesiv până în 2006. În același timp, Consiliul a estimat că existau riscuri pentru previziunile bugetare din program, în special în ceea ce privește estimările macroeconomice optimiste pentru 2008 și 2009. Consiliul a invitat Malta să continue progresele în direcția OTM, să se asigure că raportul datorie-PIB se reduce în consecință și să facă progrese în inițierea și aplicarea de reforme în domeniul îngrijirii sănătății pentru a îmbunătăți durabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

Având în vedere această evoluție și Previțiile serviciilor Comisiei din primăvara anului 2007, Comisia consideră că deficitul excesiv a fost corectat cu o reducere credibilă și durabilă a deficitului bugetar sub 3% din PIB iar raportul datorie-PIB se diminuează înspre valoarea de referință de 60%. Prin urmare, Comisia recomandă Consiliului să abroge decizia privind existența unui deficit public excesiv în Malta (SEC(2007) 621). În cazul în care Consiliul decide să abroge procedura de deficit excesiv pentru Malta, Malta va îndeplini criteriul situației finanțelor publice.

5. STABILITATEA RATEI DE SCHIMB

Lira malteză participă la ERM II din 2 mai 2005, adică de 24 de luni la data adoptării prezentului raport. Înainte de intrarea în ERM II, lira era evaluată în comparație cu un coș valutar euro-dolar-lira sterlină. În timpul perioadei evaluate în care Cipru nu participa la ERM II (27 aprilie – 1 mai 2005), lira a rămas la valori apropiate de viitoarea rată centrală. La intrarea în ERM II, autoritățile malteze s-au angajat unilateral să mențină lira la rata centrală. În timpul participării la ERM II, lira a rămas stabilă față de rata centrală și nu a înregistrat tensiuni grave. Indicatorii

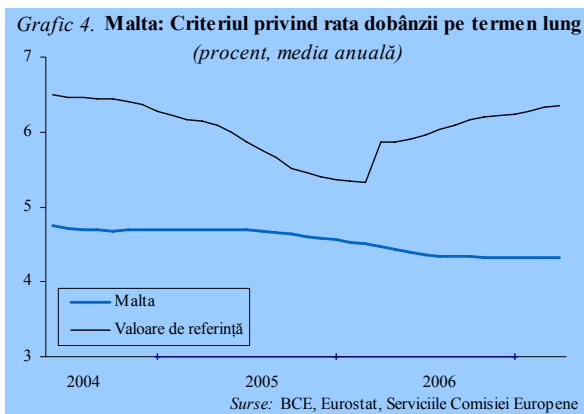

suplimentari, precum evoluția ratelor dobânzilor pe termen scurt și rezervele valutare, nu atestă existența unor presiuni asupra ratei de schimb.

Malta îndeplinește criteriul ratei de schimb.

6. RATELE DOBÂNZILOR PE TERMEN LUNG

În anul care a precedat luna martie 2007, rata medie a dobânzii pe termen lung în Malta a fost de 4,3%, sub valoarea de referință de 6,4%. Ratele medii ale dobânzilor pe termen lung în Malta s-au aflat sub valoarea de referință dinaintea aderării la UE. Diferențele de randament pe termen lung față de zona euro au fluctuat la niveluri relativ moderate în ultimii ani, situându-se în jurul valorii de 30 de

puncte de bază în primul trimestru al anului 2007. Diferențele de randament controlate față de zona euro arată că riscul de țară rezidual perceput de piețe este scăzut.

Malta îndeplinește criteriul de convergență a ratelor dobânzilor pe termen lung.

7. ALȚI FACTORI

Au fost examinați și alți factori, inclusiv integrarea piețelor financiare și a produselor și evoluția balanțelor de plăți. Economia Maltei este integrată foarte bine în cea a UE. În special, comerțul și relațiile privind ISD cu alte state membre sunt în expansiune iar sistemul financiar maltez este strâns legat de sistemele financiare din alte țări, din UE și din afara UE, prin stabilirea de unități financiare de intermediere și prin serviciile transfrontaliere. În Malta soldul contului curent a fost relativ volatil în ultimii ani, reflectând talia redusă și baza sectorială limitată a economiei. Poziția externă reflectă diferențe majore între schimburile comerciale nete cu bunuri și servicii, deficitul ridicat din schimburile comerciale cu bunuri fiind compensat parțial de un excedent substanțial al serviciilor. Deficitul contului curent a crescut semnificativ în ultimii ani, atingând un nivel de 8,2% din PIB în 2005. Această creștere reflectă condițiile de piață dificile din principalele sectoare –electronice și turism – și, în 2005, o creștere puternică a prețurilor pentru petrol. În 2006, deficitul contului curent a scăzut la 6,3% din PIB ca urmare a unei creșteri semnificative a transferurilor curente datorate veniturilor ridicate din industria înfloritoare a serviciilor online. În 2006, deficitul contului curent și cel al contului de capital a crescut de la aproximativ 4,9% din PIB în 2004-2005 la 3,2% din PIB în 2006. Din punct de vedere al finanțării, influxurile de ISD nete au acoperit mare parte din deficitul contului curent.

* * *

Pe baza evaluării îndeplinirii criteriilor de convergență și în ipoteza în care Consiliul va da curs recomandării Comisiei privind abrogarea deficitului excesiv, Comisia consideră că Malta a atins un grad înalt de convergență durabilă.